

תאריך – אדר ה'תשעח

בס"ד

תיק מס' 3-5778

פסק דין

בפני כבוד הדיינים

הרב אוריאל אליהו - אב"ד, הרב אלעד שלמה יוסף - דיין, הרב שבח שולמן - דיין.

בעניין שבין

הנתבע

התובע

א – הדוחף, ב - הנדחף

ג – בעל הפלאפון

תיאור המקרה

נער דחף את חברו בפנימיה, והחבר נפל על מיטתו של חבר שלישי.

על המיטה היה מונח מכשיר פלאפון של החבר הישן במיטה זו.

מעוצמת הנפילה, נשבר המכשיר ללא תקנה.

פסק דין

אם לנדחף הייתה אפשרות למנוע את הנפילה – הדוחף והנדחף חייבים לשלם, כל אחד מהם חצי משווי הנזק.

אם לנתבע לא הייתה אפשרות כזו – הדוחף לבדו מחויב לשלם על כל הנזק.

נימוקים

כתב בשו"ת משפטים ישרים (חלק א סימן רעה) לגאון רבי רפאל בירדוגו:

שאלה - ראובן דחף שמעון ונפל על כלי ושברו מי חייב שמעון או ראובן.

תשובה - פשוט שראובן הוא דחייב דשמעון הוי אנוס גמור ובאונס לא אמרינן אדם מועד לעולם והו"ל שמעון ביד ראובן כמו אבן בידו וזרקה ושברה הכלי ואף דקי"ל נפל מן הגג והזיק ובייש חייב על הנזק זה אינו אנוס גמור כמו שדוחף חבירו וקל לחלק ביניהם.

ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט

בית הדין כולל ענב(ע"ר)-כרמי המשפט טל': 058-58-58-750 מייל:
karmeimishpat@gmail.com

במשנה בב"ק (פרק ב משנה ו) מבואר שאדם מועד לעולם, ולכן חייב אפילו הזיק כשהוא ישן וחייב בכל מה שהלך והזיק מכוחו כגון חץ, רוק וכדומה, כמבואר במסכת בב"ק (ג ב).

וכ"פ הרמב"ם (הלכות חובל ומזיק פרק ו הלכה י)

וכ"פ בשו"ע (חו"מ שפד א)

"אחד המזיק בידו, או שזרק אבן או ירה חץ והזיק בו, או שפטר מים על חבירו או על הכלים והזיק, או שרק או נע והזיק בכוחו וניעו בעת שהלכו מכחו, הרי זה כמזיק בידו והם תולדות של אדם"

וכן פסק בשו"ע חו"מ (תכא ט-י)

"המבקע עצים בר"ה, ופרח עץ מהם והזיק ברה"י, או שבקע ברה"י והזיק ברה"י אחר... חייב... היתה לו אבן מונחת בחיקו, בין שלא הכיר בה מעולם בין שהכיר בה ושכחה ועמד ונפלה והזיקה, וכן אם נתכוון לזרוק שנים זרק ארבעה והזיק, או שהזיק כשהוא ישן, חייב בנזק ופטור מד' דברים."

וא"כ אפילו שלא ידע שיש פלאפון על המיטה ולא התכווין להזיק, חייב.

אלא שנראה לומר, שהחבר שנדחף דינו כדין בור המתגלגל ע"י אדם או בהמה וכדין חוט (דליל) שנקשר לרגל התרנגול ושבר כלי שבעל הבור והדליל ובעל התרנגול מתחלקים בתשלום הנזק (עיין בב"ק יט ב, שו"ע חו"מ שצ י), א"כ מה שחייב המשפטים ישרים רק את הדוחף, היינו כשלא יכל הנדחף לעצור את עצמו מליפול, אבל אם יכל לעצור או להסיט את עצמו מלהזיק גם הוא חייב.

לכן, אם היה ביכולתו של החבר הנדחף למנוע את עצמו מליפול על הפלאפון, שניהם חייבים, הדוחף והנדחף, ויתחלקו בנזק בשווה.

ואם לא היה ביכולתו למנוע את נפילתו, אזי הדוחף לבדו יהיה חייב.

"והאמת והשלום אהבו"

בי"ד כולל ענב – כרמי המשפט
ומרכז לגישור ויישוב סכסוכים שע"י כולל ענב

וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ הַיָּדָיִם לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט
בית הדין כולל ענב(ע"ר)-כרמי המשפט טל': 058-58-58-750 מייל:
karmeimishpat@gmail.com